

PANKKIBAROMETRI I/2024

Sisällysluettelo

1 Kotitalouksien luotonkysyntä heikohkoa – parempaan suuntaan ollaan menossa	4
2 Yritysten luotonkysyntä edelleen heikkoa.....	7

Pankkibarometri

Finanssiala ry (FA) kysyy neljännesvuosittain Pankkibarometrin avulla pankinjohtajien käsityksiä ja odotuksia luotonkysynnän ja eri sijoitusmuotojen kehityksestä. Barometri toteutetaan nettikyselynä.

Vastaajina on muun muassa pankin- ja konttorinjohtajia, konttorien esimiehiä ja luottopäälliköitä. Barometrikysely lähetetään seuraaville pankeille: Nordea, OP Ryhmä, Danske Bank, Aktia Pankki, Handelsbanken, Säästöpankkiryhmä, POP Pankki -ryhmä, Ålandsbanken, Oma Säästöpankki, Hypo, SEB ja S-Pankki. Vastaajien lukumäärät vastaavat pääpiirteissään pankkien markkinaosuuksia Suomessa.

Pankkibarometriin I/2024 saatiin yhteensä 43 kpl vastauksia, joista 20 kpl oli yritysasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta ja 23 kpl henkilöasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta.

Raportissa tulokset esitetään saldolukuina tai prosenttiosuuksina kaikista vastaajista. Saldoluvut lasketaan vähentämällä positiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuudesta negatiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuus. Luotonkysynnän kehitystä kuluvalle ja seuraavalle vuosineljänneksellä koskevissa kysymyksissä vertailukohtana on vuotta aiempi vuosineljännes.

Barometrikysely I/2024 tehtiin 12.-28.2.2024.

Lisätietoja: Johtava asiantuntija Mariia Somerla, puh. 020 793 4292 ja analyytikko Kimmo Koivisto, puh. 020 793 4257.

Tiivistelmä

Suomessa inflaatio on jo melko maltillista, mutta muualla se on vielä melko nopeaa. Siksi keskuspankkien koronlaskut antavat vielä odottaa itseään. Varsinkin kotimaisten kiinteistösijoitusmarkkinoiden tilanne on juuri nyt hyvin vaikea. Kotitaloudetkin välttelevät sijoitusasunnon hankintaa. Yritysten investointilainojen kysyntä on sekin hyvin vähäistä.

Finanssiala ry:n tuoreen Pankkibarometrin mukaan kotitaloudet ovat kysyneet luottoja alkuvuoden 2024 aikana jonkin verran vähemmän kuin vuosi sitten. Pankinjohtajien odotukset kotitalouksien lainanottohalukkuudesta keväälle 2024 ovat vielä väheneviä vuodentakaiseen verrattuna, mutta elpymisen merkit ovat jo selvät. Erilaisten tarjolla olevien lainanhoidon joustomahdollisuuksien käyttö on jo vähenemässä.

Yritysten luotonkysyntä sakkaa yhä, vaikka suunta tässäkin on parempaan päin. Alkuvuoden 2024 aikana luottoja on kysytty vähemmän kuin viime vuonna samaan aikaan. Kevään 2024 luotonkysyntää koskevat pankinjohtajien odotukset ovat nekin vielä alavireiset. Saldoluku kuitenkin nousi hieman, nyt se oli -40 pisteessä. Erityisesti yritysten investointien rahoittaminen lainarahalla vähenee barometrin mukaan yhä vahvasti.

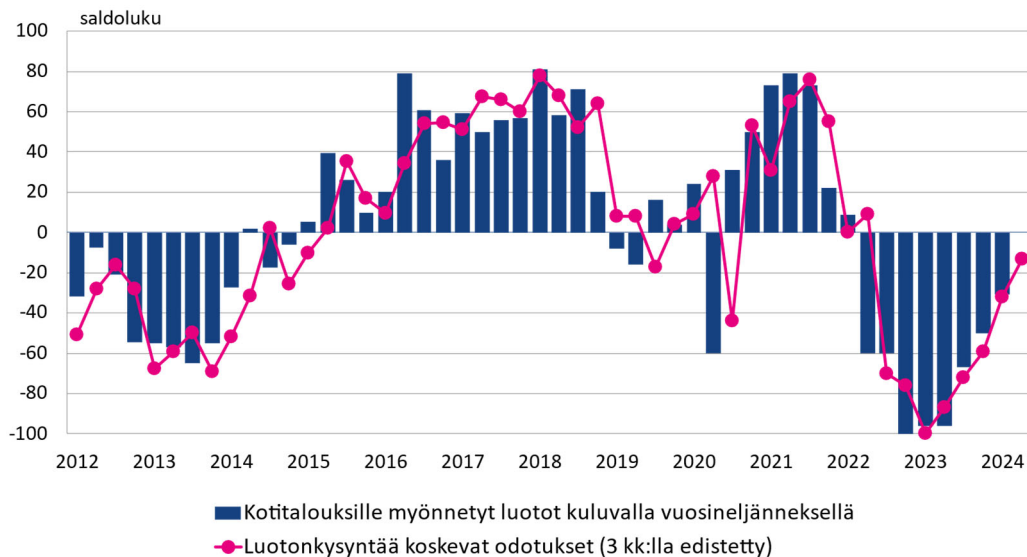
Kotitalouksien sijoituskohteiden suosiokäyrissä aiemmin tapahtunut käänne jatkuu. Tulevaan varaudutaan yhä talletuksilla, samoin korkorahastojen suosio on edelleen kasvussa. Osakesijoitusten ja säästövakuutusten suosiot ovat kuitenkin jo nousussa.

1 Kotitalouksien luotonkysyntä heikohkoa – parempaan suuntaan ollaan menossa

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että kotitalouksien luotonkysyntä on ollut vuoden 2024 alussa vuodentakaista hiljaisempaa (kuvio 1.). Pitkään poikkeuksellisen alhaalla ollut saldoluku on jatkanut nousuaan: kysyntää kuvaava saldoluku nousi nyt -50 pisteestä -31 pisteeseen. Yhä useampi vastaaja arvioi kysynnän pysyneen ennallaan tai jopa vilkastuneen. Saldoluku oli kuitenkin edelleen pitkän aikavälin keskiarvonsa¹ alla (+12).

Odotukset kotitalouksien luotonkysynnästä vuoden 2024 keväälle ovat yhä vähenevät, mutta suunta on tässäkin hieman aiempaa parempaan. Luotonkysynnän odotuksia kuvaava saldoluku nousi -32 pisteestä -13 pisteeseen. Nyt jo 22 % vastaajista odottaa kysynnän kasvavan vuodentakaiseen verrattuna.

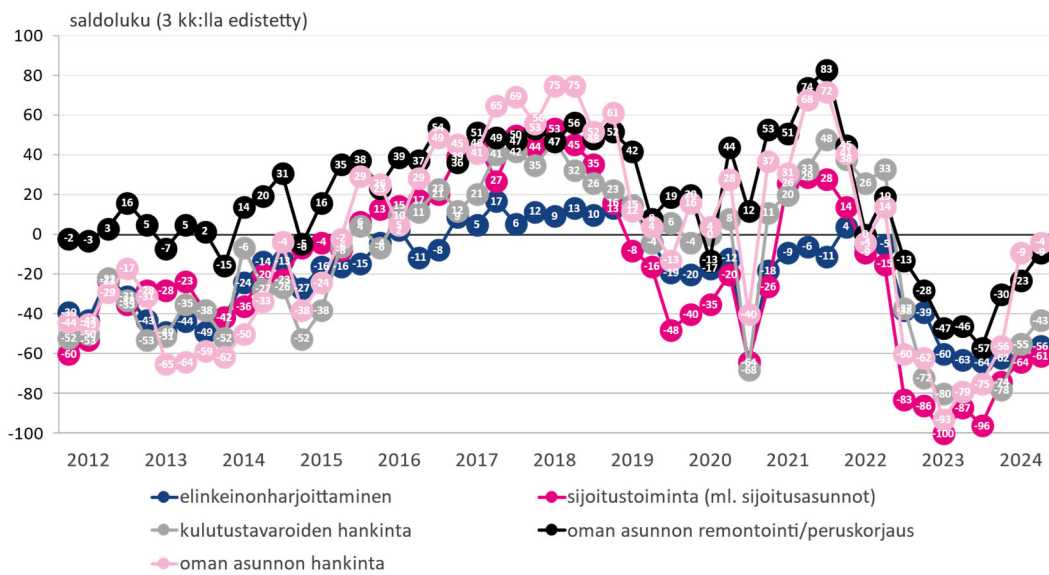
Kuvio 1. Kotitalouksien luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä



¹ Vuosien 1997–2024 keskiarvo.

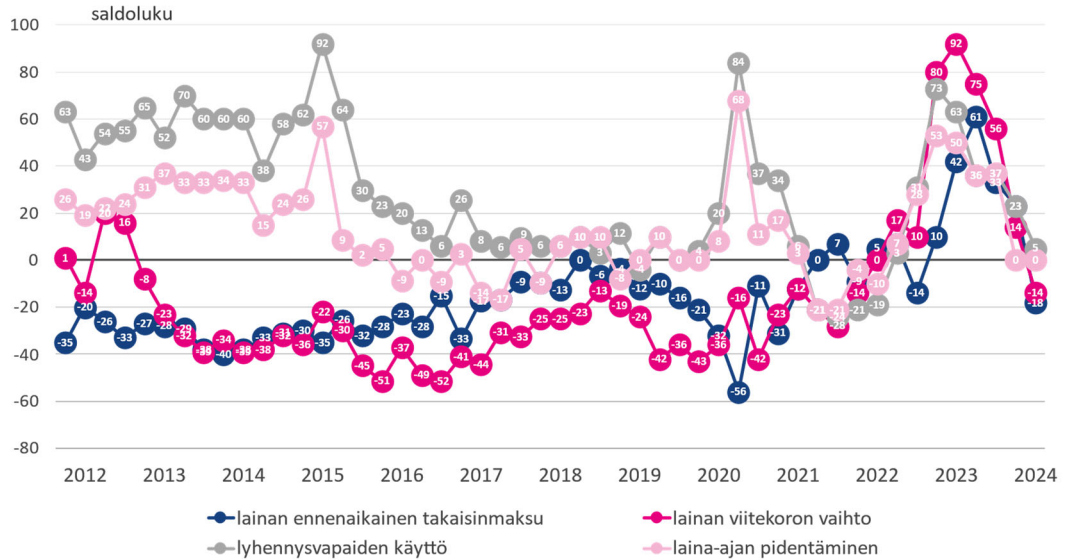
Parempi suuntaus on näkyvissä myös kaikkien luoton käyttötarkoitusten saldoluvuissa, jotka ovat noususuunnassa. (kuvio 2.). Varsinkin oman asunnon hankintaan ja remontointiin otettavien lainojen saldoluvut lähentyvät jo nollaa. Elinkeinonharjoittamiseen, sijoittamiseen ja kulutustavaroiden hankintaan otettavien lainojen kysyntäodotukset ovat nousustaan huolimatta edelleen heikot.

Kuvio 2. Odotukset kotitalouksien luotonottohalukkuudesta luoton käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä



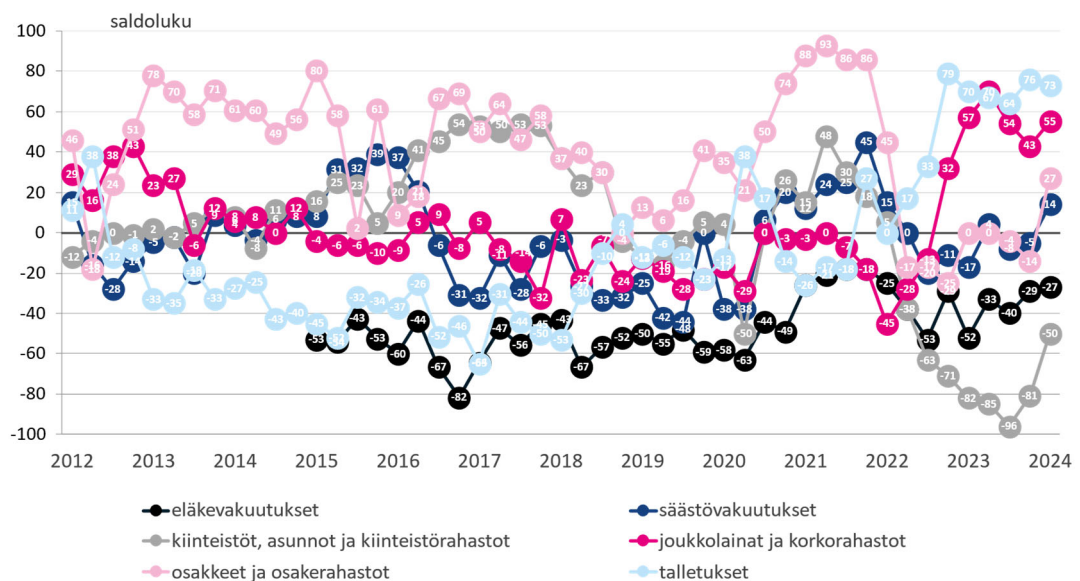
Luottomarkkinan palautumisesta kohti normaalia kertoo myös erilaisten lainanhoidon joustomahdollisuuksien käyttökuva (kuvio 3.). Lainojen ennakainen takaisinmaksu ja viitekoron vaihto ovat jo vähenemässä. Laina-ajan pidentämisen arvioidaan pysyvän ennallaan, eikä lyhennysvapaiden käyttö ole enää kuin lievästi lisääntymässä.

Kuvio 3. Joustomahdollisuuksien käyttö kotitalouksien lainanhoidossa tällä hetkellä



Talletusten suosio kertoo edelleen jatkuvasta talousnäkymien epävarmuudesta. Korkorahastojen suosio sijoituskohteena on vieläkin vahva, sen saldoluku nousi hieman 55 pisteeseen (kuvio 4.). Osakkeiden ja osakerahastojen suosio nousi nyt plussan puolelle, samoin kävi myös säästövakuutusten. Eläkevakuutusten ja kiinteistösijoitusten suosio sen sijaan matala edelleen.

Kuvio 4. Eri sijoituskohteiden suosio kotitalouksien keskuudessa tällä hetkellä

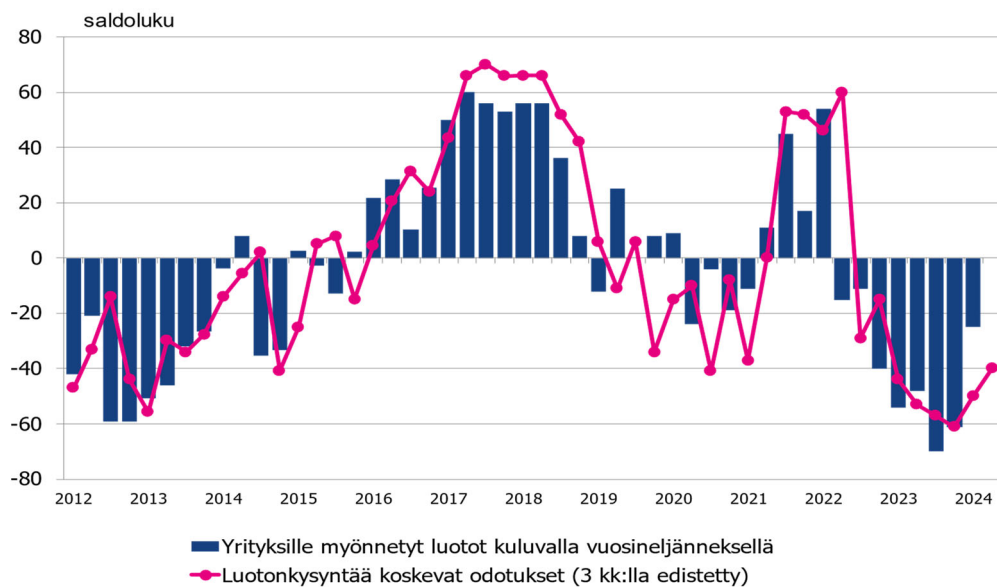


2 Yritysten luotonkysyntä edelleen heikkoa

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että yritykset ovat kysyneet alkuvuoden 2024 aikana luottoja jonkin verran viime vuoden vastaavaa aikaa vähemmän. Saldoluku nousi kuitenkin selvästi, -61 pisteestä -25 pisteeseen (kuvio 5.). Pitkän ajan keskiarvo jatkoi alenemistaan (+7)².

Yritysten luotonkysynnän odotukset keväälle 2024 ovat vielä heikot. Saldoluku tosin nousi lievästi -50 pisteestä -40 pisteeseen. Yhä kuusi kymmenestä vastaajasta odottaa kysynnän vähenevän.

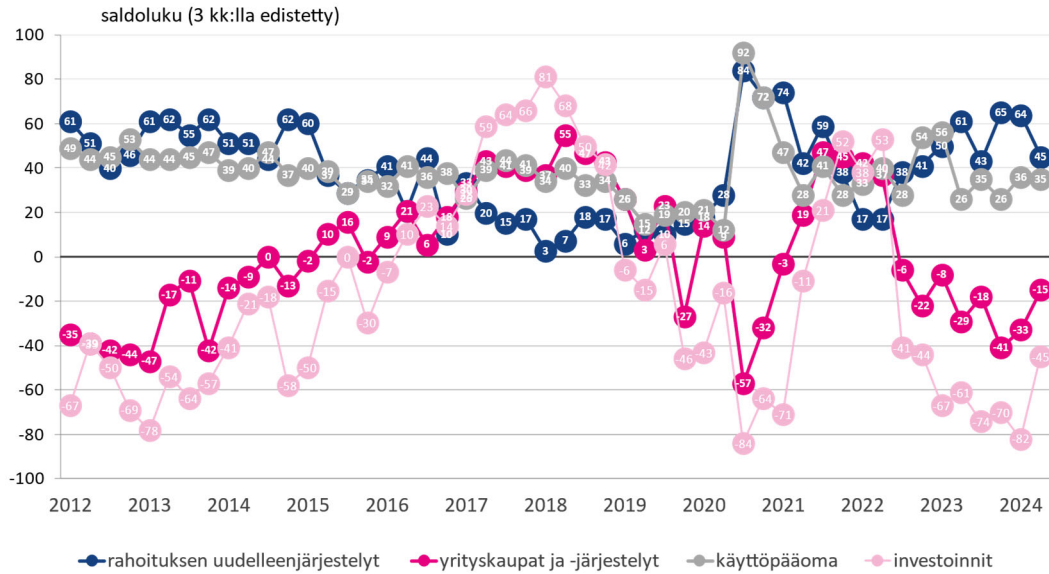
Kuvio 5. Yritysten luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä



Talustilanteen ja -näköymien heikkous heijastuu yritysten luotonkysyntää koskevissa odotuksissa. Rahoituksen uudelleenjärjestelyihin ja käyttöpääomaan tarvittavien lainojen ottohalukkuuden arvioidaan lisääntyvän edelleen. Sen sijaan investointeihin käytettävien luottojen kysynnän odotetaan alenevan kevään 2024 aikana vielä selvästi vuodentakaiseen verrattuna. Myös yrityskauppoihin ja -järjestelyihin käytettävien lainojen kysynnän odotetaan vähenevän hieman (kuvio 6.).

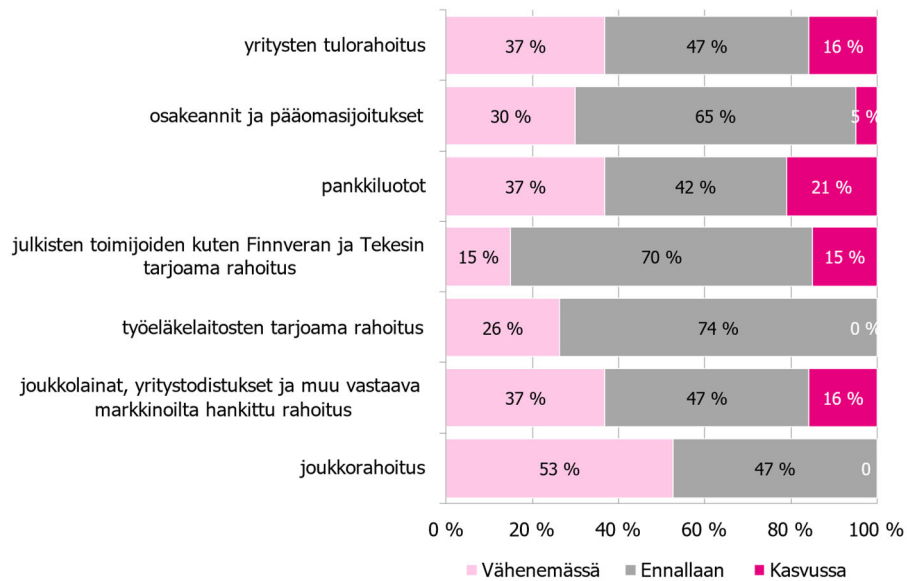
² Vuosien 1997–2024 keskiarvo.

Kuvio 6. Odotukset yritysten luotonottohalukkuudesta käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä



Pankkibarometrin vastaajien mukaan yksikään yritysten rahoituslähteistä ei ole kasvussa. Aiemmin kasvussa olleen julkisten toimijoiden tarjoaman rahoituksen käytön arvioidaan nyt pysyvän ennallaan. Joukkorahoitus vähenee erittäin voimakkaasti (kuvio 7.).

Kuvio 7. Eri rahoitusmuotojen käytön kehitys tällä hetkellä yritysten keskuudessa





Finanssiala ry
Itämerenkatu 11-13
00180 Helsinki
www.finanssiala.fi

 FINANSSIALA

